

له به عس خستن، گه ران به دوای پارادیمیکی* ترا

سهردار عهزیز

له 16 نیسانی 2003 که نزیکه‌ی دوسال له مه‌وپیش به بیریاریک له لایه‌ن پول بریمه‌رهوه، به‌ریوبه‌ری ده‌سه‌لاتی کاتی، بیریاری هله‌لوه‌شاندنه‌وهی حیزبی به عس درا، وه له هه‌مانکاتدا بیریاری دامه‌زرا‌ندنی لیژنه‌یه که درا بو سه‌رپه‌رشتی کردنی پروسنه‌ی له به عس خستن. له برقه‌ی شه‌شی بیریاره‌که‌دا ئه‌وه هاتوه که بیریاره‌که له روژی ئیمزا‌کردنوه کاری پیده‌کری. له کوتاییدا له گه‌ل ئیمزاکه‌ی پول بریمه‌رهدا به رواری 25 ئایاری هه‌مان سال هه‌یه.

ئه‌مه بو یه‌که‌م جار نیه ئه‌مریکا به پروسنه‌یه کی ودها هه‌لده‌ستی. له پاش جه‌نگی جیهانی دووه‌م ژاپون و ئه‌لمانیا له پاش دورانی شهره‌ردو ولا که‌وتنه ژیرده‌سنه‌لاتی وولاته یه‌کگرتوه‌کانی ئه‌مریکاوه. (ئه‌وهی پیویسته بوتری ئه‌لمانیا به گشتی له نیوان یه‌کیتی سوچیت و فه‌ردنسا و بیریتانيا و ئه‌مریکادا به‌شکرا، وه پروسنه‌یه له نازیخستن له هه‌ریه‌ک له پارچانه‌دا به شیوازی جیا به‌ریوه‌ده‌چوو). یه‌کیک له هه‌ره وانه گرنگه‌کانی ئه‌و دوو پروسنه‌یه ئه‌وهیه که هیچ‌کامیان به‌پی ئه‌و پلانه‌یی که بؤی داریزرا بوو به‌ریوه‌نه‌چوو. له هه‌ریه‌ک له شوینه‌کان هؤکاری جودا هه‌یه به‌لام ده‌ستپیکردنی شه‌ری سارد هر خیرا پاش کوتایی هاتنی جه‌نگی جیهانی دووه‌م رینگیک بوو له به‌رددم جیهیه‌جیکردنی پلانه‌که‌دا له هه‌ردوو ژاپون و ئه‌لمانیاش. ئه‌و وانه‌یهی که لهو هه‌لویسته‌وه پیویسته فیربینن ئه‌وهیه که به‌گورانی بازوو خه‌کان هه‌لویسته‌کانیش ده‌گورین.

که‌واته ئه‌مریکا له پروسنه‌یه له به‌عسخستن له عیراقدا تیروانین و تیگه‌یشتنتی خوی هه‌یه که مه‌رج نیه له هه‌موو رووه‌یه‌که‌وه له گه‌ل به‌رژه‌وندی خله‌کی عیراق به پیکه‌هاته جیاوازه‌کانیه‌وه یه‌کبگریتیوه. ئه‌وهی زانراوه که لیژنه‌یی له به‌عسخستن له کارکه‌وتوه و ئالووی سه‌رۆکیشی له کارلا‌برراوه. وه هه‌ر له سه‌ره‌تاوه عه‌لاوه سه‌رۆک و‌ه‌زیر که‌سیکی پالپیشکه‌ر نه‌بوو، چونکه ئه‌و به‌هو هیواهی که له‌نیو کونه به‌عسیه‌کاندا ده‌نگ به‌دهست بهینیت.

خالیک که شایسته‌ی تیبینیه پول بریمه‌ره سه‌ر به قوتاوخانه‌ی ریالیسته له سیاسته ده‌روهی ئه‌مریکا. بو سالانیک له گه‌ل هینزی کیسنجه‌ردا و‌هک یارده‌در کاری کردوه. (کیسنجه‌ر له یاده‌وه‌ریه‌کانیا ده‌گیریتیوه له ریکه‌وتی 27 ئوکتوبری سالی 1974 به‌یانی بوو که ئه‌وان موسکویان جیهیشت. له کاتیکا لیپرسراونی سه‌فره‌که جانتا‌کانیان کوکردبووه پیلاوه‌کانی نانسی ژنی کیسنجه‌ریشیان له که‌لا ناردببوو. بؤیه نانسی بی پیلاو بوو، بو ئه‌وهی رووداوه‌که نه‌بیته کیشنه نانسی ژنی کیسنجه‌ر ناچاربوو پیلاوه‌کانی پول بریمه‌ره له پیکات). به‌لای ریالیسته‌کانه‌وه هه‌ر وولاتیک یان لایه‌نیک له گه‌ل به‌رژه‌وندیه‌کانی ئه‌مریکادا بگونجی ئوا گرنگ نیه هه‌ر چونکن یان یان هه‌رچیه‌کن، ئه‌مریکا پیویسته له‌گه‌لیاندا په‌یوه‌ندی بیه‌ستی. بؤیه جیهی سه‌رسورمانه بیریمه‌ره بیریاری له به‌عسخستن بداد له کاتیکا ئه‌وان بو چه‌ندین سال به‌عسیان له زوربه‌ی زوری هیزه‌کانی ترى ناوچه‌که به‌لاوه باشتربوو. له هه‌مانکاتدا بیریاری گورینی رژیمی حکوم له عیراقدا بیریاریک بوو له ژیر فشاری ئایدیالیسیه‌کاندا درا، که بیریمه‌ره چاره‌ی ناوین.

من لیزه‌دا پروسنه‌یه له به‌عسختن و‌هک روداویک دابه‌ش ئه‌که‌مه سه‌ر دوو به‌شه‌وه به‌شیکیان کرداریه وه ئه‌وه‌بشه‌که‌ی تر مه‌عنده‌وهی. به‌شی کرداری لابردنی به‌عس له دادگاییکردن و له کارلا‌بردنی سه‌رانی به‌عسدا خوی ئه‌بینیتیوه. وه به‌شی مه‌عنده‌وهی بريتیه له پروسنه‌یه‌کی ووردو دریزخایه‌ن و سه‌خت له پیاداچونه‌وهی کومه‌لایه‌تی، به‌جوریک هیچ شتیک نه‌مینیت نه‌که‌وه‌یته ژیر پرسیاره‌وه.

به‌عس و میژزو

به‌عس دیاریده‌یه‌که که نه تاقانه‌یه‌وه نه بیوینه، بـلکو جه‌لاده به‌عسیه‌کان مرۆڤی سادهن. ره‌نگه ئه‌م تیروانینه مایه‌ی حه‌په‌سان بیت بو زور کورد. به‌لام تاقانه‌کردن و بیوینه‌کردنی به‌عس نه راستیه و نه یارمه‌تیشمان ئه‌دا بو ئه‌وهی بـلکه‌ینه هیچ تیگه‌یشتنتی. به‌لکو تاقانه‌کردن و بیوینه‌کردن ده‌بربری هه‌ستیکی په‌رچه‌کرداریه که ره‌گی له تاوانانه‌دا هه‌یه که به‌عس پیتی هه‌ستاوه. کاتیک ئئیمه به‌عس به بیوینه‌وه تاقانه ته‌ماشا ئه‌که‌ین رووبه‌ره رهوی چه‌ند کیشنه‌یه‌که ده‌بینه‌وه بو نمونه؛ ئایا به‌عس له‌دره‌وهی میژزووه، ئه‌گه‌ر وایه ئه‌وا ئه‌گه‌ری دووباره‌ببونه‌وهی زور لاوازه. ئایا سه‌رانی به‌عس کومه‌لی شیت و بی عه‌قل بوون، چه‌ندان کیشنه‌ی تریش.

به‌عس دیاریده‌یه‌کی میژزووه‌یه و‌هک چون له هه‌مانکاتدا ئه‌و هیزه درندوه دژه مرۆڤه‌کانی ترى میژزووه و‌هک، نازیه‌ت و کومیونیزم دیاریده‌یه میژزوون. سورشی ئوکتوبره ئه‌و شورش‌بوو که پروسنه‌یقات و قبی خله‌کی هیتاوه سه‌دهی بیسته‌وه، (له زور شوین خله‌کی له‌بهر ئه‌وه مليان لیکرا‌یه‌وه چونکه نیتوکیان پاک بوو). بؤیه زور له بیرمەندان و میژزوونسان بروایان وايه که شورشی ئوکتوبره‌ر ئیلهام به‌خشی جیونتساییدی جوله‌که‌بوو. به‌تیروانین له میژزووه هه‌ردوو کاره‌ساته‌که زور به‌روونی ئه‌وه ئاشکرا ده‌بیت که هه‌ردوو رووداوه‌که تاراده‌یه‌کی زور و‌هکو یه‌کن، بو نمونه دروشمی ئه‌وه بذه‌که دزراوه، ئه‌و دروشم‌بوو که هه‌ردوو لا کاریان پیئه‌کرد.

دیاره له سیسته‌می کارکردن و به‌ریوبردیندا به‌عس و کومیونزم تائاستیکی زور هاوشیوه‌ن. حکومه‌تیکی به‌هیزو سینترال و وه‌فاداری بو حیزب له‌سه‌ر و هه‌موو شتیکه‌وه؛ که له ده‌رئه‌ن‌جامدا به پله دوو کردنی خله‌ک و گرنگی پینه‌دانیانه. به به‌رگرتنی سه‌رۆک، (ره‌نگه ئه‌م

هاوشیوهبوونه بیت له تیروانینا که ودهای له سه رکرده‌یه کی شیوعی عیراقی کرد له سالانی حهفتاکاندا که سه دام به سه رکرده‌یه کی بیوینه ناویبات له ناوجه کهدا). لیرهدا من به دریزی لهم براوردکاریانه ناویتم بهلکو تنهما مه بست ئوهیه که به عس بیوینه و تاقانه نیه. سیفه‌تیکی تر که هر هه موو ئه مانه کوئه کاته وه ئاینی بوون - له پراکتیزه کردنا. به مانایه تر چ له کومیونست و چ له نازیه و چ به عس گومانکردن و دوودلی و پرسیارکردن به هیج شیوه‌یه ک قبول ناکری، بهلکو له زور باردا سزا له سه ره، دروشمی (تفذ ثم ناقش) ای به عس باشترين گواهی ئه م بوقونه‌یه، که له گهله تیروانینی سهیدقتبا هاوت‌بایه کاتی قوبت دهله ئاین بوق ئوه هاتوه پراکتیزه بکری نهک لیکولریته وه. وه بیبهزیبی و قاتکردنی ئوهی تر هه رودها به هایه کی ئاینی، ئه نفال له ئیسلام داو وه هه رودها له ئینجیلشدا زور به وردی باسی کاری جیونوسایدا کراوه، وه برودارانی مه سیحی هان ئه دات ئه گهه که شتنه شاریک و بروایان نه هینا خه لکه کهی سه رببرن، پیستیان لیکه نهه.

که واته به عس وهک هه موو هیزه درندکانی تری میژوو زاده کیه کومه لگادا ههیه بوق شته کان. لیرهه دووباره بوبونه‌وهی به عس له ژیز ناو و ناتورهی تردا له داهاتوردا هه ردم ئه گهه ره. نوسه ره جوله که به ره چله که ئیتالی پریمۆ لیقی که بوق ماوهیه که کامپی نازیه کانی ئه لمانی بwoo باس لهم مه سله‌یه ئه کات. لیقی ئه لیت "درنده ههیه، بهلام له ژماره دا ئوه ندنه که من که به هیج جوزی مایهی ترس نین، ئوهی له راستیا مایهی ترسه مرؤشی ساده‌یه". فیله سوفی فرهنگی تزیان توندرزوف به شیکی له کتیبه کهی "رووبه رهو بوبونه‌وهی توندره وی" به تایبیهت بوق ئه مه بسته ته رخانکروده که ناوی ناوه ئه درنده نه ئاژه دل. بهلام له هه موان کاریگه ره تر لیدوانه کهی حهنا ئارندیته له میانه کی ئاماده بوبونی له دادگاییکردنی لیپرسراوی گورهی نازی ئیچمان له ئیسرائیل. ئارندیت دهله، کیشه له گهله ئیچمان دا ئوهیه ریک و رهوان وهک زوری ئه وانی تری وهک ئه، نه سادیست بوبون وه نه له روروی ده رونیه وه نه خوش بوبون، بهلکو به شیوه‌یه کی ترسناک ساده‌ن. بؤیه تیلیون بروای وایه هیج کومه لگایه که له دونیادا نه کوتراوه دژ به تووندره وهی تاوانکردن.

ئوهی وائه کات مرؤشکان تا پییان بکری بکوژن، قات و قری بکه، خه لک ئازاردهن، ژن لاقه که، سیسته می سیاسیه، نهک ههستیکی ده رونی یان که سایه‌تی. ئه م تیگه يشتنه یارمه تی ئه وهمان ئه دات بوق ئوه مانه کوئی دوینیابینیه ک بونیادنیین ئوهیش؛ ئه گهه سیسته می سیاسی ئه تواني مرؤشکان بکاته پیاکوژ، ئهوا له هه مانکاندا ئه تواني بیانکاته مرؤش. ئه م بیرونکه یه هه روا ساده نیه، جیمس مادسون به تایبیهت وه ئه وانی تریش له باوهنی دامه زرینه ره و نوسه رانی ده ستوری و ولاته یه کگر توه کانی ئه میریکا، له نامه فیدرالیه کانا جه ختیان له سه ره ئه مه کردوهه وه.

لایه‌نی کرداری له به عس خستن

له برباره کهی بریمه ردا ته نه؛ عضو قیادهی قوتی و عضو فهرع و عضو شعبه و عضو فرقه، که به لیپرسراوانی گهوره ناوبراون دادگایی ده کرین، (به باشم نه زانی ئه و ناویشانه بکه مه کوردی چونکه تنهما له زمانی عه ره باندا مانا به عسیه کهی ده رئه که ویت). به پیتی ئه م برباره ئه و که سانه کی که ئه و لیپرسراویتیان هه بوبو له کار لادبرین، وه له داهاتوشدا هه موو کاریکیان لی قده غه ئه کری که په یوهندی به کاروباری گشته وه هه بی. له هه مانکاندا ده بی هه ردم له ژیز چاودیریا بن. له لایه کی تره وه ده بی هه موو ئه وانه کی که له و هزارهت و ده زگا حکومه تیه کانا بوبون له ئاسیتی به رزدا چاپیکه و تنى دوورودریزیان له گهله ئه نجام بدری، بوق ئوهی بزانری په یوهندی و پله بیان له چ ئاستیکا بوبو له حیزبی به عسدا. له هه مانکاندا برباره که هه موو وینه کی سه دام حسین و هه ره سیمبولیک په یوهندی به حیزبی به عس وه هه بوبوی له و ولاتدا قه دهه ئه کات.

وهک ده بینین هه موو هه نگاوه کان کردارین؛ که ده کری له و وته زایه کا کوبکریتیه وه ئوهیش پاک کردن وهی به عس له کومه لگا. هه موو ئه م هه نگاوه انه هه رچه نه هه نوکه بی و پیویستن بهلام به هیج جوزیک کومه لگا له شوینه واری به عس پاک ناکاته وه. زورینه عه ره بی عیراق تنهما له گهله دوونیا بینیدا ئاشنان ئوهیش دوینی بینی به عس.

ده سه لاتی به عس ئامیریک (مهشین) بوبو که هه موو ئه وانه کی تیا ئهندام بوبون به شداریان له بربوری ده بینیا ئه کرد. سزادانی سه رانی به عس ره نگه ره حه تیه کی ده رونی به وانه دا بینی که قوربانی ئه و رژیمه بوبون، بهلام نابی وهک توله کردن وه ته ماشا بکری، چونکه زور به ساده‌یه ناتوانری توله له به عس بکریتیه وه. له وه ترسناک تر ئوهیه که پر وسیه که به عس خستن هه ره به دادگایی سه ره کانیه وه بوهستی، ئیتر خه یالمان ره حه تکین که گواهی به عس له ناوجووه.

کاتی ئه میریکیه کان ئه لمانیان داگیرکرد فورمیکی دووروو دریزیان به سه ره موو هاولاتیانی ئه و و ولاتدا دا به شکرد که سه دو سی و یه ک پرسیاری له خوی ئه گرت. به پیتی و ولامه کان خه لکی ئه و و لاته بیان دا به ش ئه کرد به سه ره ئه وانه کی که پیویسته؛ سزادبرین، سه ره و سامان یان مافی خانه نشینی له ده ستدهن، ئه وانه کی که نابی چیتر له بربوری ده بینی کاروباری گشتیا کار بکه. هه مان شیواز له ژاپونش تاراده‌یه ک بربوری چووه. بهلام چونکه له هه ده دو لا پر وسیه که له لایه ن خه لکی و ولاته که خویانه وه بربوری ئه چووه، ئهوا هه ردم به دوای ئه وهدا ئه گهه ران چون چه په ریه کی یاسایی بدوزن وه بوق ئوهی که مترين خه لک سزا بدهن. له ئه لمانیا سه ره تاپا پر وسیه که به شیوه‌یه کی

گشتی له سالی 1948 وازی لیهیترلا. له ڇاپون له کاتیکا چهند ملیون کسیک فورمیان پیدرا بُو ئوهی لیتیان بکولنهوه، له کوتاییدا ڙمارهی ئهوانی سزاداران له دووههزار کس که متربوون. تا ئیستا واپندهچی همان شیواز له عیراقیشدا بهریوهبچی. یهکیک لهو لینکانهوانی کله یهکم ساته وختا میشکمان بُو ئهچی 'کارگیریه'. ئهمریکاو سیاسه‌تی دهرهوهی ئهمریکا هه رگیز پالپشتی ئه و شیوازه کولونیالیزمیه یان نه کردوه که راسته و خو له لایه نه مریکایه کانه و بهریوهبچی، بهلکو دانانی حکومه‌تیک که دیموکراتی بیت و دوستی ئهمریکا بیت، زیاتر شیوازی کولونیالیزمی ئهمریکیه. ردنگه ههندیک و ههای لیکبدنه ووه که ئهمریکا دیکاتوریکی دوستی پیباشه به بهراورد به دیموکراتیک، چونکه دیکاتوره که دهسه لاتینکی چه سپیوه، له ئهنجامدا ئهمریکا هه ردم دلنیا له لووهی که بهرژه و هندیه کانی پاریزراوه. دهکری پهله مانی تورکیا له ریپینه دانی به تیپه رینی سوپای ئهمریکا به نموونه بهیزیریته ووه (هرچهنده له تیروانینیکی کوردانه وه گرانه تورکیا به وولاتینکی دیموکراسی ناویبیت، بهلام لیزددا به تایبیت بُو مه بهستی ئه مه باسیه). بهلام حکومه‌تی ئهمریکی زور لهوه به ئاگایه که دوستایه‌تی کردنی دیکاتور له هه مانکاتدا دوژمنایه تیکردنی خه لک، وه له زوربهی باردا چاره سه ریکی کورتخاینه، بهلام له ههندی وولاتدا که پالپشتی دیکاتوره کات چونکه ئه لئترناتیقی دیموکراسی یان دژه ئهمریکا ده بیت، وهک میسر و سعوديه، که ئهگه ری ئوهه ههیه موسوسلمانه توئندره وهکان بیتنه سه رحومک که له هه مانکاتدا دژه دیموکراسیش ده بن.

روویه کی تری کیشہ کارگیری پهیوسته به چونیتی به ریوبردن حکومه‌تی ناوخو. به پیپی راپورتکه کی جون لی ئهندرسن له گفقاری نیورکه ردا، به لای ئهمریکایه کانه وه کیشہ نه بُو له گهله دهسه لاتدارانی پیشورو به عسدا کاربکن، بهلکو تاراده‌هیه کش به تاقه ریگای باشیان ئه زانی له کاتیکا به عسیه کان به ریوبه ری ده زگای بیرونکراسیه‌تی حکومه‌تی عیراق بوون، شاره زاییه کی باشیان هه بُو دهرباره چونیتی به ریوبردنی ئه وده زگایه، که ئهمریکایه کان له هه مو روویه که ووه به شیوه یه کی گشتی لئی بیٹاگابوون. ئه مه له لایه ک و له لایه کی ترهوه به عسیه کان پربوون له داتا که ئهمریکایه کان ئه گهر بیانه وی هه سیسته میکی تر بونیادنین زوریان پیویست پیئه بیت.

پاککردنه وهی کومه لگا له به عس

ئه گهه لایه نی کرداری له به عسختن ههولی پاککردنه وهی به عس له کومه لگادا ئه دات، ئهوا لایه نی مه عنه وی ئه مه کرداره ههولی پاککردنه وهی کومه لگا ئه دات له به عس. لیزهدا هه ولدان بریتی نیه له گههان به دوای به عسیه کاندا و دهستیشان کردنیان، بهلکو ههولی سه رهکی بریتیه له خسته ژیپر سیاری هه موو چالاکی و هه لسوکه وته روزانه کان، چ له رهوی پهیو هندیه سیاسیه کان، کومه لایه تیه کان ههتا پهیو هندیه تاکه که سیه کان. چون لهوه دلنیابین که ئیمه بیٹاگایانه به عسی نین. ئه مه پرسیاره به رهه پرسیاره که کارل جاسبیزمان ئه بات؛ که هه موو شتی پیویسته بکه ویته ژیپر سیاره وه. ئیمه کاتیک و هئاگادیین له چیه تی کردارو هه لسوکه وته کانمان که له ئاگایماندا ئه لئترناتیقیک ئاما ده بیت. ئه گهه له کومه لگایی کوردیا ئه لئترناتیقی به عس ناشیونالیزمی کوردیه. ئهوا پرسیاره نیچه ویه که رهواهی، ئایا تا چهند ناشیونالیزمی کوردی له میانه خه باتیا دژ به به عس بیٹاگایانه به عسیانه هه لسوکه وته کات. چونکه نتیچه ده میکه لهوه ئاگاداری کردوینه ته وه که ده بی ئاگامان له خومان بیت له میانه شه رهمان دژ به درنده خوشمان نه بینه درنده.

له کاتیکا لای به عس چه مکی هاولاتی وهک که سیکی خاوهن ئه رک و ماف نه بُو، ئهوا ئه مرق به داخله وه کوردوستاندا به وشیوه یه نیه که دل پی رازی بیت. سه رهه ری حیزب له حکومه تدا، حکومه ت له گهه که سه رهه کیه کی خوی دائه مالی ئه یکاته ده زگایه که له رییه وه حیزب کومه لگا ئه بات به ریوه، بُویه یه کیک له سیما ناسراوه کانی کومه لگا بهم شیوه یه کسانی نیه، بهلکو دابه شکردن و جیاکردن وهی کومه لگایه بُو ئهوانه سه رهه حیزبن و ئهوانه لهدروه. ئه مه ئه و ریگایه که که کومه لگایه که خه لکی ساده تیا دا پله دوو بیتیا خه و ئهوانه تریش ده سه لاتدار. کاتیک له میدای کوردیه وه ده بیستی یان ده بیستی که اهیاری سه رهکی حکومه ت یان هر که سیکی تر به سه رهه خه لکی ده فهه ری یان ناوچه یه کدا دابه شکراوه، له خویدا ده لاله تی ئه وه ئه کات که ئه و که سهی دیاریه که بُو خه لکی ناردوه خوی به خاوهنی حکومه ت ئه زانیت و خه لکیش به بیتیه که که کاتیک سه رهکی حکومه ت خاوهنی حکومه ت نیه به لکو به ریوه ری حکومه ته. ئه گهه کومه لگا لکی بُو شیکه له کاری به ریوبردنی کومه لگا. ئه گهه ئه لئترناتیقی به عس دیموکراسیه ت بیت، وه حکومه ت بُویان دابین بکات ئه وا حکومه ت خه بیرو سه ده قه یان پیناکات، بهلکو بُو شیکه له کاری به ریوبردنی کومه لگا. ئه گهه ئه لئترناتیقی به عس دیموکراسیه ت بیت، ئه وا ده بیت حکومه ت به جو ریک دابه زری که س خاوهنی ده سه لاتی موله لاق نه بیت. بنه ماکانی ده سه لات جیاکریتیه وه، له نیوان ده زگا کاندا چاودیه و هاو سه نگی دروستکریت. خالیکی تر گرنگ که سیاسه تی کوردی ده بی بیکات جیاکردن وهی کیشہ نه ته وهیه کانه له کیشہ ساده کان. مه بست له مه ئه وهیه ده بی کومه لگی بنه ماچه سپیو هه بی که هه موو پارتیکی کوردی پیو پا بهند بیت، که بریتی بن له مافه نه ته وهیه کانی گله کورد. که هیچ جو ری نه بیت مایه ململانی سیاسی، بهلکو سیاسه بگویز ریتیه وه بُو ئه و مهیدانانه که پهیو هستن به خزمه تگوزاریه وه، وهک دروستکرینی نه خوشخانه و قنابخانه و ریگا و بان و دهسته به رکردنی کارو چهندان کاری خزمه تگوزاری تر.

* پارادایم یانی شیوازیکی توکمه و چروپر به جو ری به ته و اوی بتوانی له شیوازه کهی پیشوی جیا بیتیه وه.